

הבורסה

כולם היו חברים של אליעזר פישמן - ובכנים

הקרנות של ג'ורדש

עד היום הייתם בטוחים שג'ורדש זה ג'נס. יש לי חדשות בשבילכם. מהשבוע זה גם קרן-נאמנות. רק השבוע הוגשה לבורסה טיוטת תשקיף של קרן-נאמנות חדשה בשם אב.

בעל-בנק רופשילד הנאמן של ג'ורדש

קרנות משאבים מאוחדים, שהיא חברת בת של חברה אחרת בשם משאבים מאוחדים. מתברר עוד, שאחד משלושת ה- שותפים בחברה זו הם האחים נקש, בעלי החברה האמריקאית ג'ורדש, יצרני ה- ג'נס.

אגב, הקרן החדשה היא קרן נמישה, שתשקיע לפחות 25 אחוז מנכסיה במניות. שימו לב ל- "לפחות", זה אומר שבטוח יותר, אז, אם לקרן ידך כמו לג'נס, יהיה על מה להתלבש. אגב, הנאמן הוא בנק בלז, הבנק של רופשילד. רופשילד, לפחות בינתיים, לא הולך בג'נס, אבל בעסקים הוא מבין.

יוני דולרים זרמו מפדיון מניות בנקאיות שהיו עדיין בקרן "רד ניה" כדי לתמוך ב"פריבי" מילי יוני דולרים זרמו מפדיון המניות ה"כבדות" של הקרן, כדי לתמוך בשערי יתר המניות הקבוצה. כיום הראשון של המפגז כמעט לא היה מה למכור כדי להגן על הקרן, ואז הופצה השמועה, שבכונה איפשרו שער "מוכרים בלז" כדי להגן על הקרן. כך קרה גם כיום הראשון עם "מ"2". האמת התבררה כיום השני כאשר המני יות ירדו כ-5 אחוז, כי לא היה מי שיקלוט היצע, ודא היה במה לקלוט.

הסיפורים על הרכוש הפרטי של יוסי ריגר ואליעזר פישמן, שנמכר כדי לאפשר למחזיקים ברונת לפדות יחידות ב- מחצית משווי, היו טובים לכותרות. ה- אמת היתה קצת שונה.

החברים שהלכו לדוג יחד עם הדייגים, לא ילכו יותר. אין עם מה. ליוסי ואליעזר יש עוד הרבה מה. הם הפסידו את מה שהרוויחו בחודשים האחרונים. אך לפני החודשים האחרונים הם הרוויחו והשקיעו בנכסיהם-דלא-ניידים. הם הרוויחו בבורסה והשקיעו מחוצה לה. אני לא נמנה עם אלה שהתחייבו שלהם הוא לספור את הכסף של מי שעשה כסף. יש יוצא מן הכלל: כספם של יוסי ריגר ואליעזר פישמן.

ואולי לפני הסיים. נתבקשתי לא לפרסם את תמונתו של אליעזר פישמן, כי - שימו לב! - עלולים לזהות אותו ר- "להכניס" לו. אין לי שום עניין ש"יכ- ניסו" לו. התמונה אצלי. עד שיתברר כמה דברים הטעונים עדיין ברור. אם יתברר סופית שהוא דומה, למשל, למיקי אלביץ, נפרסם את התמונה.

"הדייגים", שכבר אז היו במצוקה. שהנה פייב, אתא ג' ישפרו וספונות והספקה, מירב, הסנה ואריה עומדים לעלות. ופה אולי נעשה הפסקה קצרה.

לפני שבוע ביקש ממני אחד מעמודי התווך של הבנקאות הישראלית להשיב על שאלה מביכה. הנה השאלה: "תגיד לי", הוא אמר, "מה זה - ריגור-פישמן שיחזרו את כל העיתונאים? מה זה שאף אחד לא כותב עליהם מילה רעה?" אמרתי לו שהרעיון מוצא חן בעיניי, אבל אותי לא ניסו לשחד, ולמיטב ידיעתי גם לא מישחו מעמית.

הדבר המדהים הוא שהם הצ- דיחו במקום שאחרים נכשלו, לה- יות אהודים על העיתונאים כדי יחסי-ציבור. אלה שהתיישבו על זנב הבנקים הגדולים ומידרו את תב, אלה "שהילקו צ'קים" ככו יום לאוהדים שלהם - מחזיקי המניות. אלה שהאגרה על הכס- פים שברשותם הלקה ותפחה, ואלה שדהשיג מהם ראיין מלפני היה מקום. אבלנו אותה יחד עם כל עם ישראל. כולם היו בכנים.

החברים שהלכו לדוג

נגמרה שביתת-הנשק. כל החברה שבאו ואמרו לי לאחר כל "פרק" בתולדות "הדייגים" שכתבתי עד לפני חודשיים, "מה אתה רוצה מהם, עוזב אותם. הם בסדר, עוד תראה..." כל אלה אכלו אותה בגדול. חלק מהם לקח הלוואות דולריות בסכומי-ענק, שבוע לפני המפולת. כי הבר טיחו להם שהכל וכולם ירוצו הלאה, כאשר היה כבר ברור שהמפולת בדרך. חלק אחר שמעו מאלה ששמעו מפיו של פישמן "שהולכים על גדול", ונכנסו, ובמיקרה האחר נמנעו מלצאת. הם סידרו את כולם, ולעניינינו אין זה חשוב אם עשו את זה. כפי שניסה להציג את העניין אחד מאהדיהם, מחוסר-ברירה, אך מתוך כוונה ברורה. התוצאה היתה אחת: מפולת שבה נשחטו כל המניות של "הדייגים".

כשבאו ההיצעים הגדולים כ- "פייבי" שבוע לפני המפולת, נקד- טו כולם לדא שינוי. עשרות מילי

הבעיה המטרידה ביותר את אלה שהיו "בכנים" כשטוב היה להיות בחוץ, או בקיצור, לצאת בזמן, היא: מדוע לא יצאו בזמן. על כך אומר אחד מחכמי הבורסה, שהבעיה איננה לצאת אלא, ב- זמן. אם כולם היו יוצאים, בזמן, היתה הבורסה נופלת ממילא, כך שההיגיון מחר ייב, שחלק יישארו בכנים עם המניות והחלק האחר יהיו בחוץ, עם הכסף. ואז אומר אותו חכם, השאלה היא מי נשאר בכנים ומי מצליח לצאת בזמן.

רוב מקורבי הבורסה, החל במבצעים, הסוחרים, הבורקרים, מנהלי-הקרנות, יר- עצייה-השקעות ופקידי-הבנקים טוענים ש- הם יצאו בזמן. זה לא חדש. אחרי כל מפולת הם טוענים שהם היו בחוץ. הם, כבר לפני שבוע קנו דולרים, תפ"סים (תעודות פיקודן סחירות), פל"קים (פיק- דון לזמן קצר) וסתם עו"ש ולפעמים גם מכונת חדשה. דירה חדשה ואם תרצו, אפילו החליפו את הפילגוש. הם היו בחוץ. לטענתם.

נו? אז מי הפסידו את כספם? רק לא הם, כל אחד אחר. הקרן חות? מה פיתאום, הם כבר מזמן כבנקאיות. החברים? כבר לפני חודש קנו מטבע חוץ. הידידים? יצאו שבוע לפני, והם עצמם יומי יים לפני.

כולם היו בכנים

כולם היו בכנים. אחד יותר, השני קצת פחות, אך בעיקרון, כולם היו בכנים. מי שהפסיד עשרים אחוז היה בר-זמול. חסרי- המול הפסידו חמישים אחוז ויותר. בעיקר אם היו שותפים מרצון של קבוצת ריגור- פישמן, ליתר דיוק, במניות שטופחו על- ידי הקבוצה.

וכאן אנוח מגיעים לחלק החשוב ביר- תר: כל אלה, והיו הרבה כאלה, בעיקר המקורבים של הקבוצה, שהיו להם מניות או יחידות בקרנות של ריגור-פישמן (מי כאן הבא ייקרא שם בקיצור: "הדיי גים") היו בכנים. חזק, אפילו כאלה ש- שבוע לפני המפולת יצאו באמת מהבור- סה, חזרו אליה, על סמך הבטחות של

לצאת בזמן

כזכור, בעיקר למי שזוכר, שאחד מכללי- הברזל של הבורסה, ובעיקר אלה שמשי- קיעים במניות הנסחרות בה, הוא מתי לצאת.

בשבוע שעבר פוגש אותי אחד מירידיי השואל, אם שמעתי את הבדיחה האחרונה. "לא חשוב", אמרתי, "ספר". אם כך הוא אומר, אולי אתה יודע מה הצד השווה בין פובע, לחם שרופ ואשה כהריון? הם לא יצאו בזמן. אז מה זה שייך לבורסה? מי אמר שזה שייך.

ומעניין לעניין באותו עניין - בורסה. ומיקי מיקוה-ישראל ודאי זוכרים את קפולר, המורה לירקות. קפולר המפורסם היה נהג בתחילת כל שנת לימודים ל- היכנס לכיתה החדשה ולשאלו: נו, מה אתם אומרים תלמידים, יש בארץ שאלה גדולה, האם אפשר בארץ-ישראל לחיות מירקות? השתרר שקט בכיתה, ואז כי צהלה מופגנת היה קפולר משיב על ה- שאלה של עצמו: אני חי מזה כבר 25 שנה, מאז שהגעתי ללמד ירקות במיקוה. אז אם תשאלו, אם אפשר לחיות מיר- בורסה, בעיקר ברוקרים, מנהלי-תיקים ואפילו עתונאים, יש לכם תשובה.

ב"דיעות"

אין בונוס

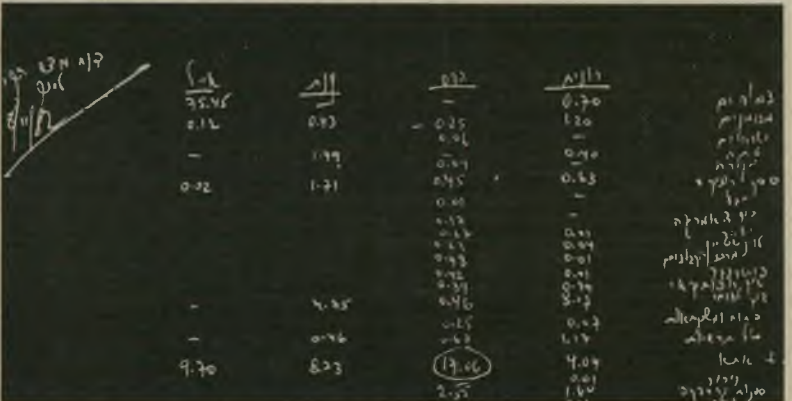
בכמה מן העיתונים היומיים קיים נהג- שלפיו עיתונאי, שהשיג סקופ או שעשה עבודה מיוחדת בכיסוי נושא שבכותרות, מקבל בונוס.

כך קרה לאחרונה בנושא הבעור של השבועיים האחרונים. רוד ליפקין ועמרים פליישר, הכתבים הכלכליים של מעריב שכיסו את המפולת בבורסה, זכו בבונוס מידי עורך מעריב. הגיע להם. הם עבדו קשה. עובדה שהבורסה נפלה והם גם הסבירו למה. במשך שבוע ימים.

בדיעות אחרונות הסיפור קצת שונה. גם שם עבדו קשה. בעיקר בני ברק ואבי- רהם דישון, הכתבים לענייני-כלכלה, הצ- רה היתה ששם לא ידעו להעריך בזמן את ערכן של ידיעות על הבורסה, וכך קרה שמעריב הקדים את ידיעות. אבל, לעבוד קשה עבדו כולם. אז אם באמת יש תחרות בין שני עיי- תונייה-ערב, צריך דב יודקובסקי, מוכיר המערכת של ידיעות, להעניק בונוס יותר גדול מזה של מעריב, לכתבים הכלכליים שלו.

יותר מ-10% בקרן

על פי החוק הקיים היום, אין קרן-נאמנות רשאית להחזיק במיסגרת נכסיה יותר מ-10% מכלל נכסיה בנייר ערך אחד. הוראה זו שבחוק באה להבטיח את הפיזור של ההשקעות בקרן, ולהקטין את הסיכון שבהרכב נכסים מצומצם. על נושא זה נפלה הבורסה, כאשר הודף שהאוצר דן בהגבלות שיוטלו על קרנות-הנאמנות, שאחת מהן תהיה הקטנת האפשרות של קרן להחזיק יותר מ-5% מנכסיה במניה אחת. מתברר, שזכמחה קרנות ההוראה בחוק לא היתה ברורה, או הפריעה להם. ועד כן, למרות מאמצים ראויים לשבח, לא הצליחו לעמוד בדרי-

רשימת הרכב ניכסי הקרנות. רונת", "הרם", "ענת", "אייל" רתא-ג" 17.06% 8.11.82

שות החוק; מטעמים הידועים רק להם החזיקו כמה קרנות, כמו "רונת", "הרם", "ענת", ו"אייל", כתאריכים שונים, כמותות של מניות העודות על מה שנראה לחוקק כראוי. המעניין הוא שתמיד זה קרה במניות מסוימות מאוד, כמו: "אתא ג'י", "פייבי", "הסנה". הקרנות רונת, ענת ואייל נמנות על - או ליתר דיוק - מנהלות על-ידי רונת, שאינה אלא של קבוצת ריגור-פישמן. וזה אולי מסביר למה דוקא המניות הגל זכו ביחס חם ולבכי בקרנות אלה. כבר אמרתי, שלאליעזר שילוני, היו"ר החדש של הרשות לגיירות-ערך, מוזמנת עבודה רבה. הנה עוד קצת.